

Sygn. akt VIII Pz 155/18

POSTANOWIENIE

Dnia 9 stycznia 2019r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Grażyna Łazowska (spr.)

Sędziowie: SSO Teresa Kalinka

SSO Małgorzata Andrzejewska

po rozpoznaniu w dniu 9 stycznia 2019r. w Gliwicach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy K. R.

przeciwko Spółce (...) S.A. w B.

o przyznanie świadczenia rekompensacyjnego

na skutek zażalenia pozwanej

od postanowienie zawarte w punkcie 2 wyroku Sądu Rejonowego w Zabrze z dnia 11 października 2018r. sygn. akt IV P 534/18

postanawia

oddalić zażalenie.

(-) SSO Teresa Kalinka (-) SSO Grażyna Łazowska (spr.) (-) SSO Małgorzata Andrzejewska

Sędzia Przewodniczący Sędzia

VIII Pz 155/18

UZASADNIENIE

Powódka domagała się przyznania świadczenia rekompensacyjnego z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla.

Pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych wskazując, że powódka jako wdowa po zmarłym pracowniku nie jest osobą uprawnioną do rekompensaty albowiem uprawnienie to posiadają wyłącznie wdowy po zmarłych emerytach i rencistach.

Wyrokiem z 11 października 2018r. Sąd Rejonowy oddalił powództwo i na podstawie art. 102 k.p.c., z uwagi na trudną sytuację życiową odstąpił od obciążenia powódki kosztami zastępstwa procesowego strony pozwanej.

Zażalenie na postanowienie w przedmiocie kosztów zastępstwa procesowego wniosła pozwana zarzucając naruszenie art. 98 i 102 k.p.c. poprzez odstąpienie od obciążania powódki kosztami postępowania pomimo przegrania przez powódkę sprawy, a także pomimo niezastnienia przesłanek, o których mowa w art. 102 k.p.c. tj. wypadków szczególnie

uzasadnionych. Domagała się zmiany zaskarżonego postanowienia Sądu, zawartego w wyroku i zasądzenia kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 1.350zł oraz zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Powódka w niniejszej sprawie domagała się zasądzenia kwoty 10.000zł z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla na podstawie ustawy z dnia 12 października 2017r. o świadczeniu rekompensacyjnym z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla (Dz.U. z 2017r., poz. 1971). Powódka otrzymywała deputat węglowy jako wdowa po zmarłym pracowniku Kopalni.

Zgodnie z art. 102 kpc w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Przepis ten nie konkretyzuje pojęcia „wypadków szczególnie uzasadnionych”, pozostawiając ich kwalifikację, przy uwzględnieniu całokształtu okoliczności sprawy, sądowi.

W orzecznictwie sądowym i piśmiennictwie utrwalila się wykładnia, zgodnie z którą zastosowanie przez sąd art. 102 k.p.c. powinno być oceniane z uwzględnieniem zasad współżycia społecznego w całokształcie okoliczności, które uzasadniają odstępstwo od podstawowych zasad decydujących o rozstrzygnięciu w przedmiocie kosztów procesu. Do kręgu tych okoliczności należy zaliczyć zarówno fakty związane, jak również niezwiązane z przebiegiem procesu, (zob. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z 14 stycznia 1974 r., sygn. akt II CZ 223/73, nie publ.).

Do pierwszych zaliczane są między innymi: podstawa oddalenia żądania, zgodność zamiarów stron w sprawach dotyczących stosunku prawnego, który może być ukształtowany tylko wyrokiem, szczególna zawilość lub precedensowy charakter sprawy albo subiektywne przekonanie powoda co do zasadności zgłoszonego roszczenia - trudne do zweryfikowania a limine, a ponadto sposób prowadzenia procesu przez stronę przegrywającą albo niesumienne lub oczywiście niewłaściwe postępowanie strony wygrywającej, która w ten sposób wywołała proces i koszty połączone z jego prowadzeniem. Zalicza się do nich także okoliczność, że rozstrzygnięcie sprawy nastąpiło na podstawie faktów ustalonych na podstawie dowodów dopuszczonych przez sąd z urzędu, jak również niewspółmierność wysokości kosztów pomocy prawnej poniesionych przez stronę wygrywającą proces do stopnia zawilości sprawy i nakładu pracy pełnomocnika. Drugą grupę okoliczności wyznacza sytuacja majątkowa i życiowa strony (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 czerwca 2011 r., II UZ 19/11, LEX nr 1068050 i uzasadnienie postanowienia Trybunału K. dnia 17 października 2007 r., P 29/07, OTK-A 2007, Nr 9, poz. 116 oraz powołane tam orzecznictwo).

Skorzystanie z art. 102 k.p.c. jest zatem suwerennym uprawnieniem jurysdykcyjnym sądu orzekającego i to do jego oceny należy przesądzenie, czy wystąpił szczególnie: uzasadniony wypadek, który uzasadnia odstępstwo od generalnej zasady (art. 98 § 1 k.p.c.) obciążenia kosztami procesu strony przegrywającej spór (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia: 17 marca 2010 r., II CZ 105/09, niepubl.; 11 lutego 2010 r., I CZ 112/09, LEX 564753;

Mając powyższe na uwadze oraz całokształt okoliczności niniejszej sprawy, Sąd II instancji podzielił rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego, że zachodzi określony w art. 102 kpc. wypadek szczególnie uzasadniający odstępstwo od obciążenia powódki kosztami postępowania w niniejszej sprawie. W rozpoznawanej sprawie, nie można pominąć okoliczności, że na skutek nowelizacji ustawy z dnia 23 listopada 2018r. o świadczeniu rekompensacyjnym z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla oraz z tytułu zaprzestania pobierania bezpłatnego węgla przez osoby niebędące pracownikami przedsiębiorstwa górniczego – data wejścia w życie 22 stycznia 2019r. - wdowy po pracownikach kopalni nabyły prawo do rekompensaty.

Mając na względzie powyższe, na mocy art. 385 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c. Sąd Okręgowy oddalił zażalenie wniesione przez stronę pozwaną jako bezzasadne.

(-) SSO Teresa Kalinka (-) SSO Grażyna Łazowska (spr.) (-) SSO Małgorzata Andrzejewska

Sędzia Przewodniczący Sędzia